

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
Кафедра підприємництва і права

ЗАТВЕРДЖУЮ
завідувач кафедри

 Ханлар МАХМУДОВ

«21» грудня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Відкриття власної справи

(міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна)

Полтава
2021/2022 н.р.

Робоча програма міжфакультетської вибіркової навчальної дисципліни «Відкриття власної справи» для здобувачів вищої освіти Полтавської державної аграрної академії.

Мова викладання – державна.

Розробник: Дем'яненко Н. В., к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємництва і права.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри підприємництва і права протокол від «21» грудня 2020 року № 12.

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість годин -	90	90
Кількість кредитів –	3	3
Місце в індивідуальному навчальному плані студента	вибіркова	
Рік навчання (курс)		
Семестр		
Лекції (годин)	16	4
Практичні (семінарські) (годин)	14	3
Лабораторні (годин)	-	-
Навчальна практика	-	-
Самостійна робота (годин)	60	84
Вид підсумкового контролю	залік	залік

2. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумовою для вивчення навчальної дисципліни «Відкриття власної справи» є базові знання здобувачів вищої освіти з правознавства.

3. Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувача вищої освіти високого рівня підприємницької культури на основі засвоєння науково-теоретичних та практичних знань про процес відкриття власної справи, вміння аналізувати проблеми та ситуації для їх оптимального розв'язання, набуття логічного підприємницького мислення для самостійних початкових дій у бізнесі, створення реального продукту і доведення його до потенційних споживачів, регулювання цього процесу з урахуванням чинного законодавства України.

Основні завдання навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців:

знань про: форми, методів і процесу планування та запровадження власної справи;

умінь: адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності; працювати в команді; впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких структур.

Компетентності:

загальні:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності;

ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК 5. Здатність працювати в команді.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН 2. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Підприємництво у ринковому середовищі

Суть та категорія підприємництва. Суб'єкти та об'єкти підприємництва. Види підприємництва. Види підприємницької діяльності за фактором новаторства. Причини розвитку малих підприємств. Функції та фактори підприємництва. Власність як основа формування підприємництва.

Тема 2. Механізм заснування власної справи.

Ідея і мета організації власної справи. Принципи створення власної справи. Засновницькі документи. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності. Постановка на облік в податкових органах. Відкриття рахунку в банках. Ліцензування діяльності підприємства. Форми створення власної справи.

Тема 3. Бізнес-план у ринковій системі господарювання

Формування структури бізнес-плану. Процеси, що впливають на зміст і структуру бізнес-плану. Структура бізнес-плану, орієнтованого на залучення інвестицій у виробничу діяльність. Логіка розробки бізнес-плану.

Тема 4. Особливості розробки маркетинг-плану та аналіз ринку. Конкуренція в підприємстві

Визначення потенційних споживачів продукції та сегментація ринку. Обґрунтування вибору місця розміщення підприємства. Оцінка конкурентної позиції бізнесу на ринку. Визначення загальної місткості цільового ринку і реальної чисельності клієнтів. Визначення основних конкурентів.

Тема 5. Продукція (послуги).

Галузь, форма та її продукція: поточна ситуація і тенденції розвитку галузі, опис продукту, стратегія фірми, права власності.

Тема 6. Підприємницькі ризики.

Сутність та функції ринку. Види ризиків. Способи оцінки ризиків підприємства. Стратегія управління ризиком. Шляхи та методи зниження ризику у підприємницькій діяльності.

Тема 7. Розробка виробничого та організаційного плану

Виробничий план: основні виробничі операції, машини та устаткування, приміщення, сировина, матеріали, комплектуючі вироби. Організаційний план: форма організації бізнесу, потреба в персоналі, власники бізнесу, менеджери, організація управління, кадрова політика.

Тема 8. Фінансування та оподаткування підприємництва

Завдання розробки та значення фінансового плану. Особливості розробки фінансового плану: прибуток і збитки, план руху готівки, плановий баланс. Очікувані фінансові коефіцієнти. Аналіз чутливості. Фінансові потреби фірми й умови повернення коштів потенційним кредиторам та інвесторам.

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Тема 1. Підприємництво у ринковому середовищі	11	2	2	7	11	2		8
Тема 2. Механізм заснування власної справи	12	2	2	8			2	8
Тема 3. Бізнес-план у ринковій системі господарювання	11	2	2	7				8
Тема 4. Особливості розробки маркетинг-плану та аналіз ринку. Конкуренція в підприємстві	11	2	2	7				8
Тема 5. Продукція (послуги)	11	2	2	7				8
Тема 6. Підприємницькі ризики	10	2	-	8				8
Тема 7. Розробка виробничого та організаційного плану	12	2	2	8		2		8
Тема 8. Фінансування та оподаткування підприємства	12	2	2	8				8
в т. ч. індивідуальне завдання: контрольна робота	-	-	-	-	20	-	-	20
Усього годин	90	16	14	60	90	4	2	84

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Тема 1. Підприємництво у ринковому середовищі	2	-
2.	Тема 2. Механізм заснування власної справи	2	2
3.	Тема 3. Бізнес-план у ринковій системі господарювання	2	-
4.	Тема 4. Особливості розробки маркетинг-плану та аналіз ринку. Конкуренція в підприємстві	2	-
5.	Тема 5. Продукція (послуги)	2	-
6.	Тема 6. Підприємницькі ризики	-	-
7.	Тема 7. Розробка виробничого та організаційного плану	2	-
8.	Тема 8. Фінансування та оподаткування підприємства	2	-
	Разом	14	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Тема 1. Підприємництво у ринковому середовищі	7	8
2.	Тема 2. Механізм заснування власної справи	8	8
3.	Тема 3. Бізнес-план у ринковій системі господарювання	7	8
4.	Тема 4. Особливості розробки маркетинг-плану та аналіз ринку. Конкуренція в підприємстві	7	8
5.	Тема 5. Продукція (послуги)	7	8
6.	Тема 6. Підприємницькі ризики	8	8

7.	Тема 7. Розробка виробничого та організаційного плану	8	8
8.	Тема 8. Фінансування та оподаткування підприємництва	8	8
9.	Контрольна робота	-	20
	Разом	60	84

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти направлена на закріплення теоретичного матеріалу та практичних навичок. Реалізація даного напрямку роботи передбачається шляхом виконання індивідуалізованого навчального завдання, яке виконується самостійно здобувачем вищої освіти заочної форми навчання в позааудиторний час у вигляді контрольної роботи (завдання для контрольної роботи подано в папці КНМЗНД).

9. Оцінювання результатів навчання

Денна форма навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 1. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати	МН 3, НМЛ 1, НМЛ 2, НМЛ 4, НМЛ 5, НМЛ 6, НМЛ 7, НМЛ 8, МНСР 1, МНСР 2, МНІ 3	Ведення конспекту, виконання вправ на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, відео-пітчинг бізнес-плану
ПРН 2. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	МН 3, НМЛ 1, НМЛ 2, НМЛ 4, НМЛ 5, НМЛ 6, НМЛ 7, НМЛ 8, МНСР 1, МНСР 2, МНІ 3	Ведення конспекту, виконання вправ на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, відео-пітчинг бізнес-плану

Заочна форма навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 1. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати	МН 3, НМЛ 1, НМЛ 2, НМЛ 4, НМЛ 5, НМЛ 6, НМЛ 7, НМЛ 8, МНСР 1, МНСР 2, МНІ 3	Виконання завдань на семінарських заняттях, виконання завдань самостійної роботи, виконання контрольної роботи
ПРН 2. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	МН 3, НМЛ 1, НМЛ 2, НМЛ 4, НМЛ 5, НМЛ 6, НМЛ 7, НМЛ 8, МНСР 1, МНСР 2, МНІ 3	Виконання завдань на семінарських заняттях, виконання завдань самостійної роботи, виконання контрольної роботи

Методи навчання:

- за джерелом знань: практичні методи (МН 3): практичні роботи;
- за логікою: індуктивний (НМЛ 1), дедуктивний (НМЛ 2), аналітичний (НМЛ 4), синтетичний (НМЛ 5), порівняння (НМЛ 6), узагальнення (НМЛ 7), конкретизація (НМЛ 8);
- за ступенем керівництва: методи самостійної роботи вдома (МНСР 1), робота під керівництвом викладача (МНСР 2);

- інноваційні: інтерактивний метод (МНІ 3): дискусії.

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Денна форма навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
ПРН 1. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати	50	50	30
ПРН 2. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	50	50	30
Разом	100	100	60

Заочна форма навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
ПРН 1. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати	50	50	30
ПРН 2. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	50	50	30
Разом	100	100	60

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

Форми оцінювання результатів навчання

Денна форма навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання							
	Ведення конспекту лекцій		Виконання вправ на практичних заняттях		Виконання завдань самостійної роботи		Відео-пітчінг бізнес-плану	
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
ПРН 1. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати	4,8	8	15	25	7,2	12	3	5
ПРН 2. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	4,8	8	14,4	24	7,2	12	3,6	6

Ведення конспекту, виконання вправ на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, відео-пітчінг бізнес-плану.

Заочна форма навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання							
	Ведення конспекту лекцій		Виконання вправ на практичних заняттях		Виконання завдань самостійної роботи		Виконання контрольної роботи	
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
ПРН 1. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати	4,2	7	3,6	6	7,2	12	15	25
ПРН 2. Організувати	4,2	7	3,6	6	7,2	12	15	25

пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Ведення конспекту, виконання вправ на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, виконання контрольної роботи.

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

1. Ведення конспекту лекцій: 0-2 балів; 0-7 (для заочної форми навчання)

Шкала та критерії та оцінювання (денна форма)

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 1. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати ПРН 2. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми Давати короткий висновок щодо окремих проблем з достатньою обґрунтованістю	на високому рівні	1,8-2
		на середньому рівні	1,5-1,7
		на достатньому рівні	1,2-1,4
		на низькому рівні	0-1,1

Шкала та критерії та оцінювання (заочна форма)

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 1. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати ПРН 2.	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми Давати короткий висновок щодо окремих проблем з достатньою обґрунтованістю	на високому рівні	6,3-7
		на середньому рівні	5,2-6,2
		на достатньому рівні	4,2-5,1
		на низькому рівні	0-4,1

Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності		рівні	
---	--	-------	--

2. Виконання вправ на практичних заняттях: 0-7 балів; 0-12 (для заочної форми навчання)

Шкала та критерії та оцінювання (денна форма)

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 1. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати ПРН 2. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми Давати короткий висновок щодо окремих проблем з достатньою обґрунтованістю	на високому рівні	6,3-7
		на середньому рівні	5,2-6,2
		на достатньому рівні	4,2-5,1
		на низькому рівні	0-4,1

Шкала та критерії та оцінювання (заочна форма)

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 1. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати ПРН 2. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми Давати короткий висновок щодо окремих проблем з достатньою обґрунтованістю	на високому рівні	11-12
		на середньому рівні	9-10
		на достатньому рівні	7,2-8
		на низькому рівні	0-7

формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності			
---	--	--	--

3. Виконання завдань самостійної роботи: 0-3 бали.

Шкала та критерії та оцінювання (денна та заочна форма)

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 1. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати ПРН 2. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми Давати короткий висновок щодо окремих проблем з достатньою обґрунтованістю	на високому рівні	2,7-3
		на середньому рівні	2,2-2,6
		на достатньому рівні	0,9-2,1
		на низькому рівні	0-1,8

4. Відео-пітчінг бізнес-плану: 0-11 балів.

Шкала та критерії та оцінювання (денна форма)

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 1. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати ПРН 2. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми Давати короткий висновок щодо окремих проблем з достатньою обґрунтованістю	на високому рівні	9,9-11
		на середньому рівні	8,4-9,8
		на достатньому рівні	6,6-8,3
		на низькому рівні	0-6,5

5. Написання контрольної роботи: 0-50 балів.

Шкала та критерії та оцінювання (заочна форма)

Результат	Критерій оцінювання	Характеристика критерію	Шкала оцінювання, бали
ПРН 1. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати ПРН 2. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми Давати короткий висновок щодо окремих проблем з достатньою обґрунтованістю	на високому рівні	45-50
		на середньому рівні	37-44
		на достатньому рівні	30-36
		на низькому рівні	0-29

10. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни*Денна форма навчання*

Назва теми	Види навчальної роботи студентів				Разом по темі
	Ведення конспекту лекцій	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Відео-пітчінг бізнес-плану	
Тема 1. Підприємництво у ринковому середовищі	2	7	3	-	12
Тема 2. Механізм заснування власної справи	2	7	3	-	12
Тема 3. Бізнес-план у ринковій системі господарювання	2	7	3	-	12
Тема 4. Особливості розробки маркетинг-плану та аналіз ринку. Конкуренція в підприємстві	2	7	3	-	12
Тема 5. Продукція (послуги)	2	7	3	-	12
Тема 6. Підприємницькі ризики	2	-	3	-	5
Тема 7. Розробка виробничого та організаційного плану	2	7	3	-	12
Тема 8. Фінансування та оподаткування підприємства	2	7	3	-	12
Відео-пітчінг бізнес-плану	-	-	-	11	11
Разом	16	49	24	11	100

Заочна форма навчання

Назва теми	Види навчальної роботи студентів				Разом по темі
	Ведення конспекту лекцій	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання контрольної роботи	
Тема 1. Підприємництво у ринковому середовищі	7	-	3	-	12
Тема 2. Механізм заснування власної справи	-	12	3	-	12
Тема 3. Бізнес-план у ринковій системі господарювання	-	-	3	-	12
Тема 4. Особливості розробки маркетинг-плану та аналіз ринку. Конкуренція в підприємстві	-	-	3	-	12
Тема 5. Продукція (послуги)	-	-	3	-	12
Тема 6. Підприємницькі ризики	-	-	3	-	5
Тема 7. Розробка виробничого та організаційного плану	7	-	3	-	12
Тема 8. Фінансування та оподаткування підприємства	-	-	3	-	12
Виконання контрольної роботи	-	-	-	50	50
Разом	14	12	24	50	100

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Абрамс Р. Бізнес-план на 100 %. Стратегія и тактика ефективного бізнесу. Альпіна Паблішер. 2018. 486 с.
2. Браян Л., Голл Р. Бізнес для початківців. Книголав. 2019. 128 с.
3. Гой І., Смельянська Т. Підприємництво. 2019. 368 с.
4. Должанський І., Т. Загорна. Бізнес-план: технологія розробки. Центр навчальної літератури. 2019. 384 с.
5. Мельников А. М., Коваленко О. А., Пундяк Н. Б. Основи організації бізнесу: навчальний посібник. Центр навчальної літератури. 2017. 200 с.
6. Педько А. Основи підприємництва і бізнес культури. 2019. 205 с.
7. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.

Допоміжні:

1. Фріер С. Без фільтрів. Інсайдерська історія Instagram. 2020. 65 с.
2. Рендольф М. Ця ідея ніколи не спрацює! Неймовірна історія заснування Netflix. 2020. 185 с.
3. Дорофеев М. Джедайские техники. 2018. 205 с.
4. Эяль Н. На крючке. 2019. 65 с.
5. Абдульманов С., Кибкало Д. Борисов Д. Бизнес как игра. 2014. 120 с.
6. Сьюэлл К., Браун П. Клиенты на всю жизнь». 2020. 150 с.
7. Абдульманов С. Евангелист бизнеса». 2018. 205 с.
8. Ворона Т., Черня Е. Big Money. Принципы перших. Книга 2. 2020. 125 с.

Інформаційні ресурси:

1. Головна сторінка розділу «Законодавство України». *Верховна рада України*: веб-сайт. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>.
2. Міжнародний науково-виробничий журнал «Економіка АПК». URL: <http://naas.gov.ua/content/literatura/1060>.
3. Офіційне інтернет-представництво Президента України : веб-сайт Офіційного інтернет-представництва Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>
4. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua/>
5. Урядовий портал : єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.